

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szerda, június 4.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán

küldve:

Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitorszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábos petitorsért 20 kr.

108. szám

Mit beszél a világ?

(—o.) Tisza Kálmán irigylitőlünk a birodalom másik fele, irigylitőlünk egész Európa. Az az elismerés, melylyel a bécsi sajtó, az az elismerés és magasztalás, melylyel a berlini, a párisi, a londoni, a római stb. sajtó a magyar parlamentet bezáró trónbeszédéről mondott, a legfényesebb érdemdíj a Tisza Kálmán számára; monumentum még az élnagyának, kinek nagyságát csak saját testvérei kicsinylik, kinek, a nemcsak Magyarországra, de a birodalom benső szilárdágát előidéző, s ezáltal világra szóló érdemeit csak saját testvérei nem akarják észrevenni. „Egy oly tükör ez a trónbeszéd” — mondja a külföldi sajtó általában, melyben Európa valamelyik művelt, nyugati államát vélnők felfedezhetni, s ime egy oly országot látnak benne, mely még csak az imént lépett a civilizáció, az előhaladás útjára s megégyenülve láthatjuk, hogy már is ott van a hol mi állunk. Hogy ő évtizedek alatt küzdött ki magának azt, a miért mi évszázadokon át küzdöttünk, s ha bár ez magának a nemzeti életerőnek hatalmát is tanúsítja, meg kell adni Tisza Kálmánnak a főérdemet, mert a legkiválóbb hadsereg is csak kitűnő vezér alatt érvényesítheti magát. Szóval Tisza Kálmán büszke lehet az ő nagy fiára, milyen a mai világban kevés van.

Igy a külföldi sajtó. Egyik más szavakkal és más irányban, de valamennyi oda megy ki: hogy az az eredmény melyet ma Magyarország felmutat, mulásba ejti az ahoz értő világot. — És olvassátok csak, hogy a magyar ellenzéki kortések mit beszélnek. Mintha siketek és vakok volnának, mintha más világgrésben élének, avagy lábzan szenvedő árnyékjuk megfordítva észlelné mindent. Irnak és beszélnek, a valósággal egészen homlokegyenest álló kifurfangolt dolgokat, s oly buzgósággal ámitják magukat, mintha a haza üdvösségét

a dolgok ferde felfogásában látnák. Mert ha egy Apponyi beszél, megy és kínálja magát; ócsárol mindent a mi a kormánytól jön és azt igéri, hogy miután ő különb is meg nagyobb ember is Tisza Kálmánnál, tehát ő, ha a kormányra jut különb dolgokat fog cselekedni, — ennek van értelme, mert a mint ma az ellenzék viselkedik, a merő úzerkedés és nem egyéb; üzletet akar nyitni, és a kormány hitelét megrontani igyekezik. A magán életben ez sem volna ugyan tisztességes dolog, de amit látszik, a politikában a hazugság és rágalom nemcsak hogy nem büni, de az ellenzéki vezérekarnál és a sajtóban, valóságos napirend. Amde ők tegyék. Mindenki tudja, hogy miért teszi, de hogy azok, kik a nagy közönség táborában is így cselekednek, hogy azok miért teszik, ezt mondja meg nekünk valaki.

Azt mondja meg nekünk valaki: miért akar egy némely ember minden áron vak és süket lenni, hogy nem látja és hallja a mi az országban mai nap-ság végbe megy, s a mit a magyar ellenzéki sajtón és pártvezéreken kívül az egész világ beszél; és hogy miért akar némely ember minden áron rövid eszű lenni s nem fogni föl azt, hogy a mai Magyarország és a husz év előtti Magyarország közt olyan nagy a különbség, mint egy rongyos, elcsigázott és egy felépitett virágzásnak indult birtok közt. Hát miért akarja ezt egy némely ember, minden áron eltagadni? Pedig ez valósággal így van. Elakarja tagadni minden áron, és fél kinyitni az ő szeméit. El nem olvasna egy kormánypárti lapot a világért...

Szegény sötétségben élő, önmagukat ámitó, világtalan ellenzéki emberek, kik semmi áron sem akarják elvezni azt a kéjt, amit alkotmányos életünk tavaszán, hazánk virágzásnak indulása fellett, más elfogulatlan és tisztán látó hazafiak éreznek!

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A JEGYESEK.

Elbeszélés.

Irta: **Vértési Arnold.**

I.

Öreg asszony és fiatal leány ülnek az ablaknál Mindkettőjüknek kezében munka; az öreg asszony harisnyát köt, a fiatal leány valami himzésen dolgozik. Szemeik néha néha kitekintenek az ablak kidomborodó sűrű rostélyá közt, de nem látnak egyebet, mint a szemközti ház hasonló sűrűn rostélyozott ablakait, a hegyes apró kövekkel kövezett keskeny utcát s csak ha nagyon kihajoltak, láthattak meg egy darabot a két égből a szemközti ház mohos barna födele fölött.

Az utca csöndes, zajtalan, fű nő a kövezet közt, egy ember sem megy át néha egész óra alatt, verebek fűrdenek az utca közepén, a hol az esővíz megáll s egy lompos lusta eb heverészve nézi.

Ama felföldi csendes kisvárosi utcák egyiké az, hol a zárt kapus, ódon házak közt minden emberi lény kiholtnak látszanék, ha a vaskos, kidomborodó ablakrostélyok mögött, melyek ezíra kaeskarings hajlásaikkal nagyapáink idejében bizonyosan a lakatos mesterség remekeit képezték, olykor-olykor egy-egy bámuló, viritó leányfej nem pillantának meg.

Ha betekintünk a szobába, hol a fiatal leány s az öreg asszony ülnek, ott is mindent ép oly ódonnak találunk, mint künn. A butorok talán épp oly vének mint a ház maga s ha nem lepik be moh mint a házfödelet, az bizonyosan csak azért van, mert egy szép gömbölyded fehér kéz minden reg-

gel gondosan letörülgeti. A bőr székek erős vas pántjaikkal még a mult században készülték s becsületesen kiszolgálták három nemzedéket, a számtalan fióku negy almáriumok, aranyozott griffkürmü sarkakkal s a kihuzásra szolgáló nagy réz perecezzel, talán még régiebbek, a fekete quodlibet képeket a fiatal leány nagyatya nyírta ki valami ötven vagy hatvan év előtt kártyákból és ócska képes könyvekből, az a virágos szélű velencei tükör már egészen homályos a régiségétől, a himzett asztalterítőnek már semmi színe sincs, hanem minden tiszta a szobában, mindennek oly komoly és mégis oly barátságos képe van, mint annak az öreg asszonynak s a fiatal leánynak, kik ott ülnek az ablaknál.

Mialatt ki-kitekintgetnek, az alatt is szorgalmasan mozognak kezeik s talán nem is egyébrt tekintgetnek ki, csak hogy némi zavart, mely mindkettőjük arcán mint valami áthúzódó felhő meg-megjelenik eltitkoljanak.

Az öreg asszony arcán hosszabbban időz az a felhő. Gond, nehéz gond tükröződik homlokán s perczenként egészen elborul nyájás szemeinek fénye. Tiszta, fénylő szemek azok, melyet öreg asszonyoknál ritkán láthatni s nagyon hasonlítanak unokája szeméhez, csak hogy a fiatal leány szemei még tisztábbak még fénylőbbek, de a kifejezés ugyanaz a szelíd, nyájás, komoly.

Egy félbeszakított beszéd nyoma látszik, mintha kerülne s az öreg asszony minha óhajtáná és mégsem szivesen kezdené újra

Vége mégis megszólal az öreg asszony. — Meggondoltad jól, Irén? — Meggondoltam, nagymama, — felel a fiatal leány határozottan.

Választási naptár.

Június 13-án (pénteken) választanak: Abauj-m., Arad-m., Arvamegye, Bács-m., Baranyamegye, Bihar-m., Csongrád-m., Fehérmegye, Gömör-m., Hajdú-m., Hármszékmegye, Hont-m., Nógrád-m., Nyitra-m., Pózsomym., Sopron-m., Szabolcs-m., Tolna-m., Torda-Aranyos-m., Veszprém-m., Zala-m., Zala-m., Száros-megye. — Abrudbánya, Budapest, Debreczen, Gyulafehérvár, Hajdu-Büszörmény, Miskolc, Nagyvár, Pancsova, Pécs, S-Sz-György, Ujvidék, Verespatak, Szarvas.

Június 14-én (szombaton): Csanádm., Heves-m., Kis-Küküllő-m., Somogy-m., Tamas-m., Torontál-m., Vas-megye, Zólyom-megye. — Arad, Besztercebánya, Csongrád, Fiume, Jászberény, Kassa, Makó, Nagykikinda, Nagyszében, Pápa, Szamosújvár, Temesvár.

Június 15-én (vasárnap): Esztergom-m., Hunyad-megye, Pest-m., Szeben-megye. — Czegléd, Éger, Szekesfehérvár, Zombor.

Június 16-án (hétfőn): Beregm., Györm., Kolozs-megye, Jász-Nagy-Kun-Szolnok-megye, Marmaros-m., Ung-m., Trencsen-megye, Zemplén-m. — Baja, Győr, Kassa, Lugos, Szeged.

Június 17-én (kedden): Csanádm., Komárom-m., Maros-Tordamegye, Szepes-megye. — Kolozsvár, N.-Kőrös.

Június 18-án (szerdán): Beszterce-Naszód-megye. — Fegyégháza, Halas, Keeskemét, Nagybecskerek, Pozsony.

Június 19-én (csütörtökön): Sopron, Szabadka.

Június 21-én (szombaton): Marosvásárhely.

Június 22-én (vasárnap): Szentés.

A kolozsvári közápor.

A választási mozgalmak oly zavaros hullámokat kezdenek felzavarni; minökhöz hasonlókra alig tudunk visszaemlékezni. A pünkösdi szent ünnepnapon lefolyt mozgalmak több helyen véres kimenetelű botrányokat okoztak. Egy tekintet a botrányhősökre, s mindenki látni fogja hogy azt kik idézték elő.

A kolozsvári véres eseményekkel a hazát megbélyegző botrányok ismét egy oly lappal szaporodtak, a melyre csak arczpirulással gondolhat minden igaz magyar ember. Megdöbbenve állunk meg a kezdet előtt és félve tekintünk a választási napok elé.

— De édes leányom, én öreg vagyok; ki tudja meddig élek?

— Még sokáig, nagymama, — viszonozza a fiatal leány s hevesen megragadja és megcsókolja nagyanyja kezét.

A kötés leesik az öreg asszony kezéből.

— Jó, jó, — szól az öreg asszony mosolygva, — én nem mondom, hogy már meg akarnék halni, hanem hát nem kérdezik az ember akaratát; korábban jöhet, Irén, mint gondoljuk és akkor egyedül maradsz.

— Nem, nagymama; nem egészen egyedül, velem lesz a jó isten és...

A fiatal leány elakad, elpirul s mélyebben hajtja le a fejét a kezében lévő himzésre, mintha nem látna jól olyan messziről.

Az öreg asszony türelmesen szedogeti föl kötöttyével a lehullt szemeket s még mindig mosolyog, bár arca mindegyre jobban kifejezi a nehéz gondot, mely lelkét nyomja.

— Az istennek, édes leányom, sok gyermeke van, a kire vigyáznia kell s nem fölösleges, ha az ember a földön is választ magának valakit, a kire támaszkodhatik. Tudom, mit gondolsz? Hogy Elek majd visszajön?

A leány nem emeli föl piruló arcát a himzésről, hanem azért hangja szilárd és bátor.

— Igen, nagymama, azt gondoltam, — Édes istenem! — sóhajt az öreg asszony, — mióta várjuk már, hogy visszajön! Ki tudja, visszajön-e valaha? Törökország messze van, s ha csakugyan olyan jól megy ott dolga...

— Azért mégis visszajön, — felel a leány biztosan,

(Folyt. köv)

Helyesen tennék a független és antisemita képviselőjelöltek, ha embereiket mindenütt rendre, nyugalomra és türelemre intnék. Ezt elvárhatja tőlük a haza békés polgárainak nyugalma, élet és vagyonbiztonsága. Itt adjuk a kolozsvári események leírását.

Hegedüs Sándor orsz. képviselő bevonulása igen fényes volt. Az egész intelligencia jelen volt és végtelen lobogós kocsiorsó kísérette a városba. A fogadtatás rendkívül fényesen sikerül vala, ha ezt előre készített botrány meg nem zavarja.

A menetet követ kezdték megdobálni. A dobálás már a városi vámnál elkezdődött, hol Hegedüs kocsióra röpült néhány kódaráb. A lovak fölkeverték a port, és a dobáló síhedereket ennek fedezése vakmerőkké tette. A közápor csak úgy omlott. Hegedüst kivéve, kocsiójában mindenki megsebesült. Minél tovább jöttek a kocsiok, a dobálás annál hevesebb lett. Több százan voltak a dobálók, a kik között intelligens emberek is voltak, de a kik mégis nagyobbára paraszt fickók-ból csoportosultak. Mintegy a negyvenedik kocsinál megszakították a sort. A néző közönség annyira megrémült, hogy a kocsiakat feltartóztatta, a bennülőket lezárította, attól félték, hogy elül agyonitják a Hegedüs-pártiakat. A rémület általános volt.

Elkezdték beszélni, hogy Hegedüsnek a homlokát szétverték, hogy tégladarabokkal néhány embert megöltek stb. A tulzott hírek valótlanok voltak ugyan de az is a mi igaz, eléggé vérlázító. A többi között félni lehetett, hogy a dr. Farkas tanárság egyik szemét elveszti a kódobástól, Finály Henrik homlokán sebesült, Haller Károly egyelemi tanárnak egyik fogát ütötték ki, Kele Izráelnek a fejét hasították be és ezeken kívül még számtalan ilyen eset történt. A csöcselék a vér látására bőszen tettebbön. és mindig diühöttebben dobálózt. A rendőrség bámulatostn ügyetlen volt.

A botrány nyilván szervezte volt, mert már szombaton tudtak róla és az alapján előre is óvintézkedéseket követelt, de Deák városi főkapitány mindenről jótállt, és feleslegesnek mondotta az intézkedést. Deák főkapitány és Minorich polgármestert a menet előtt elhajtották, a helyszínéről.

A rendőrség ellen nagy az elkeseredés. Összesen csak hat rendőrral akarta a rendet fenntartani, bár előre hire járt, hogy készül valami. A szomorú incidens után a menet tovább haladt s Hegedüst fivéréhez kísérte. — Csakhamar a nép nagy tömegek-

Li-Tsang barátom.

Francziából fordította: F.

Helyesen mondják, hogy gyakran azon regények legkülönzesebbek, melyeket nem irnak, hanem valósággal megtörténnek. A képzelt nem küzdhet a valósággal. Az élet, különböző alakokban, eltérő körülmények között szakadatlanul megújul és néha a durva erő, cselszövény vagy hasznosulás kivett töréivel találkozik, mely meg a legmerészebb regényíró lelkesülését is jóval felülmulja. Csak akkor érti ezt meg az ember, ha azon keretet, melyben az emberi szenvedélyek mozognak, behatólag szemléli. Vegyük a legegyszerűbb példát! Talán ön is megfigyelte, Párisban járva, azon lerombolt falakat, melyek még most is viselik a hajdani fényes fentállás jeleit. En még emlékezem a „des Halles“ negyed magas falaira, melyekről a sokszínű tapeta foszlányokban csüngött alá; az eltűnt hajdani lakások emlékei! A lépcsőzet cik-czakja mint a vilámlam futá át a falakat, melyet a lépcsőház sötét szalagként követett. A ház egy felborzott testhez hasonlított, melynek belsejéből lehet olvasni. Minő drámák folyhattak le ezen termekben két vagy talán három század alatt? Minő örömök és bánatok színterei lehettek?

Ezen egyszerű bizonyítéknál fogva könnyen meg fogjuk érteni, hogy mennyivel különb dramaturg az Ur az idő segélyével a tudományos akademia tagjainál.

Nem fognak ezen hosszú előzőmért haragudni, melynek célja az volt, hogy megvédjenek a valósíntülnenség azon vádjaitól, melyeket elbeszélésemből merithetnének. Egy a végzet által különös körülmények közt hányt-vetett szegény ember életéből né-

ben csoportosult a tanácsház elé. Egész ostrom állapotba vette s az időközben elfogott kiadatásait követelte. Köveket bontottak fel s rendőrokat bántalmaztak. Három fiatal ember, kik, úgy látszik, a botrányt inszzenirozták, egyfogatú kocsiukban többször fordult meg a nép közt és izgatta azt. A néposádület a tanácsház előtt tovább tartott három óránál, a nélkül, hogy a rendőrség az eloszlást vagy erősebb fellépést megkísérelte volna. A tömeg csaknem az egész főtérre eltelepedt. Az egyetemi ifjuság azonnal küldöttségileg fejezte ki részvétét dr. Hallernek. Az ügyészség már megindította a vizsgálatot. A kormánypart este érkezőket tartott, hogy a helyzettel szemben a további teendőket megállapítsa. Elhatározott, hogy a párt a legerélyesebben fog fellépni és szigorú elégtételt követel. A kedélyek nagyon izgatottak. Az éjjel katonai és csendőrorjáratok tartották fenn a rendet.

El vannak fogva: Takács Károly, Jakab Mihály, Szabó József és Barabás János mesterlegények, kik a kövezésben való részvétellel alaposan vannak vádolva, s még több. Letartóztatták Sebestyén Jóbót, az „Ellenzék” belmunkatársát, kit látással vádolnak. A letartóztatottak közül többen folyamodtak, hogy jóállás mellett szabadlábra helyeztessenek. Izgatás miatt vád alá vannak helyezve Haupt, Hídasi és Sarcas egyetemi hallgatók. A ködöbálásra állítólag ők adták a jelszót.

A botrány miatt Haller Rezső, a függetlenségi párt elnöke leköszönt. Az ellenzéki intelligens elemekből többen a szabadelvű párthoz csatlakoztak, s a szabadelvű párt eddig visszavonult tagjai actióba léptek. Hegedüs este Bokrosnál volt lakomán és itt a legnagyobb, legszívélyesebb tüntetések tárgya volt.

A programbeszéd másnap rendkívül sikerült; az egybegyűlt nagy közönség szünetlenül hatalmas tetszészajjal kísérte azt.

A tegnapi történet botrányok ügyében a tanúhallgatások, továbbá a szembevitések Sebestyén Jóból, az „Ellenzék” elfogott munkatársával folyton tartanak. A város polgársága előkészületeket tett Hegedüs és Zsigmond tisztelőire rendezendő fáklyászenére. A polgármester és városi kapitány hanyagsága miatt elégtelenség uralkodik. Ezekre nézve a városi közgyűlésen azon indítvány fog téteni, hogy megrovasssanak és állásuktól felfüggesztessenek.

A hatóság betiltotta a tervezett fáklyászenét. — A függetlenségi párti értekezlet nem vállalt solidaritást a botrány hősökkel. A városi közgyűlésen ez ügyben nyilatkozat várható, és indítvány fog téteni, hogy a választások megejtéséig és szüneteltetéséig alkakittassék.

Egy kis eszmecsere.

Debreczen, június 4.

A ki a debreczeni politikai újságok hangját újabb időben figyelemmel kísérte, örömmel ismerheti el, hogy az nagyot javult. A szélsőbal lapjának hangja ellen is kevesebb kifogás lehet most, mint volt régebben. A mi szembeviharásra, kifakadásokra, félremagyarázásokra és gyanúsításokra a függetlenségi párt alkatrészeiben és elveiben levő összeegyeztethetetlen ellen-

hány fejezetet akarok elbeszélni; a hűstől magától hallottam azokat!

Azon időben, melyben az épen említett bizalom ért, a tengerparton laktam és napjaim legnagyobb részét a város rakpartján töltém, melynek élénksége nekem szórakozást nyújtott. Sétáim végeztével egyes alakok, melyekkel gyakrabban találkoztam, érdekelnem kezdtek. — Egyik különösen meglepett; szégyen ördög egy vámhivatalnok volt, ki az állami öltözetben ide s tova futkosva, igen szórakozott arccal vizsgálta az elszállítandó tárgyakat. Egész a félnépszerű nyájias volt, keveset felelt a kérdézőkődőknek, még kevesebbet beszélt és leginkább gondolataiban elmerülve bámszkodott. Két vagy háromszor kellett megszólítani, míg megtordult. Udvarias, sőt mondhatom előkelő viselettel kért bocsánatot. Arca különös jellegű, kiejtésében pedig idegen keménység volt, melynek eredetét bajos lett volna meghatározni. — Sokszor volt vele dolgom és odahatottam, hogy hozzám bizalmas kezdett lenni. De ő képtelen volt a kifakadásra és egyáltalában úgy látszott, hogy azon jégburkok, melylyel magát körülvevő, törhetetlen.

Ezen megmagyarázhatatlan embernek volt egy gyenge oldala, mely fortélyt nyújtott nekem hidegsége ellen; szolgálat után néha a vendéglőben fejejtette magát. Asztalához ültem és ártatlan arccal kísérlem meg palackjainkat összeegyeztetni. Emlékeztem egy graves-i édes és csipős izü borra, melynek nem hirt ellentánni. Valóban öröme szolgált a egy kissé beborozhatott.

Egy este midőn második palackunkat ürtünk ki, emberem fejével könnyedén bólni gatva egy dalt kezdett dudolni, melynek hangjai talán még az ördögöt is földre csalják volna.

— Ugyan honnan tanulta azt a dalt? kérdém tőle.

mondások kényszerítik e lapot is, azokat szívesen megbocsátjuk, mert elismerjük, hogy nem könnyű dolog nem annyira a függetlenségi elveket, mint azoknak határait, jövőjét, horderejét különösen pedig tényleges eredményeit a magyar népek bizonyos osztályaira, másként mint csúrés-oszvarással és általános hazafini frázisokkal védelmezni és jóra magyarázni. Egy kis álcázott antisemitizmus is jelentkezik néha benne, ez is előhaladás ahhoz a szilaj vérszomjas antisemitizmushoz képest, mely ott azelőtt uralkodott; ezt nem bocsátjuk meg, de meg tudjuk magyarázni abból, hogy a debreczeni függetlenségi párt tartozik még a múltból némi hálával és kegyelettel megélednek és az antisemitizmusnak nagy próféta iránt.

De az a gyengesége megvan a „Debreczen”-nek, hogy párttaktikából sokszor el érzékenyedik, megdöbbenést és megbotrányozást szinlel ott is a hol azt érzeni esze ágában sincs, hogy magát csalhatatlannak tartja, a legegyszerűbb megjegyzést is, a mi az ellenfőtől jön, sérelemnek és durvaságnak tart, egy szóval türelmetlenkedik.

Ez a türelmetlenség jellemzi azt a tudósítást is, melyet a szabadelvű párt tegnapi beszédeiről ad olvasóinak. Beszél „kinos benyomást gyakorol botrányokról, féktelen magaviseltről (?) rágalmakról stb., a melyek talán megtörténhetnek június 21-ikén, a mely napról tudósítása keltezve van, de bizonyára nem történtek meg június 21-ikén, sőt nem tudjuk mi esoda szándékából előre jelzi azt is, hogy ez által lehetetlenné lett és megbotránkoztatott Debreczenben a választási mozgalmak eddigi nyugodtsága.

Épen mint mikor a farkas beleköt a bárányba. Így a többek közt megbotrányozik azon, és izléstelenségnek mondja egyik szónok beszédeben azt, hogy „mi Rádait ismerjük, és nem szoktuk Budapestről köpörteba hozatni képviselőjelölteinket.” Fel kell tennünk, hogy ismeri mi a köpörta, és mégis el akarja magyarázni a kifejezést, a mely pedig igen könnyen érthető. Csak annyit jelent az, hogy vannak kerületek és pártok, a melyek Budapestről a központi pártbizottságtól kérnek képviselőjelölteket és megválasztják azt, anélkül hogy legelőbb a programbeszédben kívül valaha látták, vagy ismerték volna. Az ilyen kerületeknek köpörta küldik le a jelöltet, az az levélbeli meghagyással, hogy ezt kell megválasztani, ezért kell leköszödni, ennek nevével betanulni. Teszi ezt más párt is, nincs is benne semmi megbotrányozni való. Szónok csak azt mondta, hogy a debreczeni szabadelvű párt eddig kerülte azt, hogy jelöltjeit a központi bizottság által hagyja magára parancsoltatni. Különben, ha a Debreczen, mely a tele köpörta miatt nyughatatlankodik, megnyugtathatjuk azzal, hogy a szónok ez esetben üres köpörta értet, szívesen megteszük. Ha a teli köpörta akar bővebb tudomásokat szerezni, utasítjuk a választókerületekbe pártkülönbség nélkül; a függetlenségi kerületek közt kérdezzék meg például a vácsit.

Arra is nagyon kíváncsiak vagyunk, mi volt a Rádai beszédeben „szokatlan durvaság”? Jó volna azt megjelölni. Valóban megérjük Debreczenben, úgy tetszik, azt az időt, hogy az a körülmény, hogy élni és szavunkat néha felemelni merjük, a függetlenségi párt által mint durva sérelem, az ő hazafini érzelmeiknek vakmerő provokálása, Debreczen józan polgárain elkövetett csendháborítás (a melynek következményeirei jót állani nem lehet), fog tekintetni.

— Bocsánat — mondá — elfelejtém hogy itt van.
— Csak folytassa kérem.
— Oh! — felelé — nem fogok udvariaságával visszaélni. Hiszen ezen zenét ugy is csak az én hazában értik.
— Hát nem francia ön?
— Csak eredetem az. Ugy mint ön itt lát engem Li-Tsangnak neveznek, naturalisált chinai, kemény kővasbotu mandarin és másodosztályú tudós vagyok.
— Bizonyos ön ebben?
— Hogy bizonyos vagyok-e! Jól látom miért csodálkozik. Talán az látszik ön előtt magyarázhatatlannak, hogy hogyan elégedhetek meg nevelésem mellett szerény helyzetemmel? Ennél misem egyszerűbb, Abrándozó vagyok és életem multja oly eseményes, hogy a jövőtől már mitsem várhatok. A multban élek és nekem ezen boldogság elég. Felhők vonulnak el szemem előtt, mint a függöny egy új jelenetnél és én selyem ruhákban, hordszéken érezem magamat vitetni meglátogatandó nemes barátaimat, hol együtt üritjük a párologó csészéket. Milyen régen volt ez! Tudja hogy talán már ötven éves is vagyok I?

— Talán azon tartomány inségei kényszerítették, hogy ide visszajöjjen?
— Ah! uram, ön úgy beszél mint egy barbar. Egyedüli hazám China; China hol husz évig voltam, melynek talán határszéleit sem ismerik, azon két világ, melynek szántóföldjei a kertek gondosságával vannak művelve és melynek városai ragyognak. Itten csak számkivetve érzem magamat.
— Miért tért tehát vissza?
— Ah! mondá, miközben szemöldéit összehúzta — az egy egész történet.

(Folyt. köv.)

Több türelem Urak, és kevesebb színeskedés!

József főherceg a Hortobágyon.

Kilencz óraker indultunk el, ünnepi kirándulásunk helyéről a tanyáról, hogy bámulói lehessünk mi is, hogyan fogadja Debreczen városa a pusztán, a szegény legények megénekelte lakó helyén a királyi ház egyik tagját József főherceget.

Aggódva tekintünk az égre, valjon a minden kirándulások ellensége, az eső, nem mossa-e el a szépen megállapított programot? Gyönyörű idő van. Az éjjel esett kevés eső elég volt, hogy a por alkalmatlan ne legyen. Az égen foszlányokban kevés felleg takarja el rövid ideig a napot, de hogy aztán annál nagyobb erővel, fényvel bujjék az ismét elő és csalja elő a puszták tündérét, a déli bábót: mely aztán egész uton káprázató játékot űz velünk, tengert varázsol Nádudvar mellé és tündér kastélynak tünteti fel a közeledő hortobágyi fogadót.

Megérkezünk: még csak tíz óra. Van időnk megtekinteni az elfogadásra berendezett szobákat. A főherceg valóban csinos szép garnitúr, hozzá ugyanolyan szövetből függönyök a toleite asztal pár ezüst giradóval feledtetik velünk, hogy a Hortobágyon vagyunk, négy méter földre terjedő sivatag közepén. Ehez megfelelőleg kinosított a többi szobák is. A nagy teremben már fel van terítve tizenhét személyre a fő és tízre a kisebb asztal, és az ivóban még egy hosszú asztal a fogadtatás körül szereplő egyének számára. A főasztal kitűnően terítve és az a minden oldalról látható tisztaság, izlés, csak helyesnek tűnetheti fel a rendezőség azon határozatát, hogy Fehér Hermanra bízta az ellátást, káprázóval inkább az ottani vendéglőst. Hogy az étkezésnél a főherceg emlékeztetve legyen a pusztára, a jó malaczot káprázó bográcsokban találják fel, csak hogy ez a bogrács most az egyszerű ezüstből van.

Tizenegy óra: a főherceg közeledik. A bandérium, mely egész a Kadarcsig lovagolt a főherceg elé, tűnik fel először a látáhatáron. A banderisták megdöngözték a Miklós ügyes vezetése mellett, — csikók, gulyások, száma körülbelül harmincz, délzég, erőteljes alakok főlvalra vetett szűrrel, tánczó lovakat bálmulatos könnyűséggel kormányozva — vágatnak előre, hogy elhelyezkedve a folyosó bejáratánál fogadják a magas vendéget, Gyönyörű látvány, a mint a hosszú kocsi, élén a város ötös fogatával a vendéglő előtt megállt, bent a kocsiokban a fényes egyenruhák közt alig tünt elő egy polgári öltözöt. A kocsi körül a bandérium, belébb a kíváncsi népség, melynek ajkairól lelkesülve hangzik el az éljen. A főherceggel egy kocsiba ült még Gráf altábornagy és a főherceg kíváncságra Csáky György a gazdasági tanácsnok, kitől a főherceg egész uton élénken kérdézőkődött Debreczen gazdasági viszonyai felől, bizalmasan tudatva egyetmást saját gazdálkodási rendszeréről is. A főherceg látásolag kellemesen meglepetve a csinos fogadtatást által lép be szobájába, követve a számos magasrangú katonatiszt, továbbá a főispán, polgármester és több előkelő tisztviselő által.

Rövid pihenés után a Hortobágy partján sétált egyet a társaság. Nem kevés érdeklődést keltett a víz partján a regényes sirközöz füződő mystikus történet, emlékeztetve egy zsarnok, féltékeny férj bájos feleségének kétségbeesett öngyilkosságára. Nem kevésbé ragadta meg a figyelmet az épen e napon végezni szokott juh usztatás. Nem egy magasrangú katona tisztnek arcán láttunk józú mosolyt végig húzódni, mikor a víz közepéig beépített magas hidról egyegy, a hideg fürdőtől viszonyodó jámbor állatot erővel tuszkolták be a kényszerített fürdőbe és kiejbb a harasztoson fektetett deszka hidlason felkapaszkodó birka meghunyászkodott komikus kínzésán.

A főherceg szokásához alkalmazkodva pont tizenhét óraker kezdődött az ebéd; a menü magyarosan összeállítva, tésztának egy speciális debreczeni étel a béles szerepel. Három óraker indult el a társaság megtekinteni a czitra ménest. A főherceg érdeklél szemlélté a Peceze uram leányának ügyes, csikófogását, majd magához inti s hosszabb ideig bizalmasan diskurál a bator legényekkel. A délután programja volt még a törzs gulya és a keserű forrás megsemlélése. Hét óraker szünte a főherceg szokásához alkalmazkodva volt a vacsora, hogy aztán a főherceg életrendje szerint, kilencz óraker nyugodni térjen az egész uri társaság.

A reggeli öt óra, már szivarozva, sétálva találta a főherceget; elsétált a közeli gulyáig, hol megismogott egy egy kiváló szép állatot, mosolyogva jegyezve meg a gulyához fordulva.

— Nem is olyan vad ez a hortobágyi állat.
E séta közben nem egy pástör ember részesült a szerencsésben a főherceg kérdéseire felelni. Majd a közeledő társaságnak mosolyogva jegyezte meg:
— Tudom sok baja volt az uraké! Pistának.

Megjegyzendő, hogy az említett inast bizták meg többen, — kik a főherceg szokását ösmerték — őket ez időtáiban felkelténi.

Reggeli után tizenkét óráig folytonosan kocsin különféle gulyák, ménések, nyájak megsemlélése közben nem egy megjegyzéssel árulta el a kitűnő gazdát, s általában meglátszott, hogy nem csak egy uri szeszély, de igazi érdekelttség hozta létre e kirándulást. Ebéd közben a polgármester urmondott toasztot a főherceg urért és újszülött kis leányáért éltetve őket névnapjuk alkalmával. Délután aztán indulás vissza Debreczenbe. Eltávoztatott bár a főherceg, de emléke élni fog a pusztá egyszerű lakosainak szívében, kik még sokáig csudálkozva fognak beszélni a természetes egyszerűségről, mely a főherceget jellemzi. Éljen sokáig.
Erzsike.

Napi hírek.

— József főherceg hortobágyi időzéséről egy rendkívül ügyesen írt leírást találunk olvasóink lapunk mai számában. Mellőztetésünk feletti tegnapi méltó kifakadásunk arra birta városunk egyik kedves fiatal asszonyát, ki már többször tisztel meg lapunkat szellemes tárcacikkjeikkel, — hogy József főherceg hortobágyi időzését olvasóink számára megírja, miután ő is abban a szerencsés helyzetben volt, hogy részt vehetett az érdekes kirándulásban. — Magunk és a közönség nevében is köszönetet mondunk a tudósításért.

— A debreczeni ref. egyház tanácstermében 1884-dik évi június hó 5-dik napján d. u. 3 óraker gazdasági ülés tartatik. Tárgy: folyó ügyek.

— A lövönatu vasut ügyében azzal a nevezetes újdonsággal szolgálhatunk olvasóinknak, hogy a miniszteriumnál megengedett a gőzgépek alkalmazása, és így most már ninos egyébb hátra mint az építkezésre vonatkozó intézkedéseket megtenni. Úgy halljuk, hogy Lehmann külföldre utazott, hogy a beszerzéseket sürgösen eszközölje. A személyszállításához egyelőre három nyitott és három zárt kocsi lesz alkalmazva.

— Halálözve. Péter Gábort lapunk jeles tollu munkatársát szomorú fájó csapás érte. Szeretett ifju neje meghalt. Mi, derék munkatársunk mély fájdalommal teljes szívvel osztozunk, s a meghaltat békés nyugalmat kívánunk. A gyászjelentés így hangzik: Péter Gábor, gyermekei Lajos, Olga, Jolán, Vilma és Mária nevében is, — id. jékei Balogh Lajos mint apa, — Balogh Antónia, Dr. Tomm Beláné, Balogh Zsigmond, Vilma, Lajos, Sándor, Juliánna, Ilka, mint testvérek, — Dr. Tomm Béla mint sógor és Péter Mária mint sógornő, bántatól megtört szívvel tudatják a felejtethen jó nő, anya, gyermek, testvér, illetve sógornő néhai PÉTER GÁBORÉ szül: jékei Balogh Mária élete 23-ik évében 14 napi súlyos szenvedés után tudóbb következésként bekövetkezett gyászol kimulást. A felejtethen kedves halott földi részei a folyó 1884. évi június hó 5-én délután 2 óraker fognak a czeplédomb utcazi 98. számú háznál tartandó rövid ima után, a czepléd-utcazi sarkertben örök nyugalomra téteni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket s általában a n. é. közönséget, bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1884. június 4. Áldás emlékére!

— Lövészlet. Az 1884. jun. 1-én tartott lövészlet eredménye: Díjat nyertek legjobb mély lövéssel dr. Brutman 1 db. 2 frtos tallért, legtöbb körülövéssel Heine Alfred 1 db. 1 frtos tallért. Június 2-án díjat nyertek szegélylövessel Fürst Ödön 1 db. 10 frankos aranyat, legjobb mély lövéssel ifj. Baresay Miklós 1 db. 2 frtos tallért, legtöbb körülövéssel Fodor József 1 db. 1 frtos tallért.

— Gyászjelentés. Borsos Ferencné született Seidl Paulina és gyermekei Riza, Jenő és Kata, valamint özvegy Kain Albertné született Borsos Róza a maguk és számos rokonok nevében fájdalommal telt szívvel jelentik a forrón szeretett kedves férj, apa és testvérnek Borsos Ferenc okleveles gyógyszerésznek s a debreczeni iparegyesületi takaré- és hitelintézet vezérigazgatójának élete 56-dik, boldog házasságának 18-dik évében folyó évi június 3-kán reggeli 8 óraker hosszas szenvedés után történt gyászol kimulását. Az elhunytak földi részei Kis-Várad-utcazi 3114-dik számú saját házából fognak június 5-én d. u. 5 óraker, a háznál tartandó rövid egyházi szertartás után, a czepléd-utcazi sarkertben végnnyugalomra helyeztetni. Debreczenben 1884 június 3. Béke hamvaira. A szomorú halálesetről bank igazgatósága is adott ki gyászjelentést, a mely így hangzik: A debreczeni iparegyesületi takaré- és hitelintézet igazgatósága fájdalmas szívvel tudatja érdemekben dus vezérigazgatója Borsos Ferenc urnak folyó hó 3-kán reggeli 8 óraker hosszas szenvedés után történt elhunytát. Feledhetetlen halottunk folyó hó 5-én délután 5 óraker, Kis-Várad-utcazi 2114-dik számú házában tartandó rövid ima után fog a Czepléd-utcazi családi sarkertben elhelyeztetni. A végtisztességtételre a megbóldogult tisztársait, barátait s ismerőseit tisztellett meghívjuk. Debreczen, 1884. Június hó 3-kán. Az igazgatóság. Béke hamvaira.

— Tóth Mór kir. ügyész, kinek városunkból való eltávozását oly mélyen sajnáltuk, áldásos munkálkodását Karczagon is folytatja, s ott is kivívta már a teljes népszerűségét. Egyik hírlapban a következőket olvasuk: A karczagi törvényszék előtti tér való-

ban
csag
estél
kicz
mók
lócá
ként
csón
nap
lélt
Karcz
Tóth
kit a
lyeze
ur di
kajáé
elism
saiér
ment
dig n
helye

pás é
ját a
leány
Sándó
jelent
férj,
mint
Dalmy
és gy
véreki
lentjű
és tes
Sándó
f. hó
kezett
f. hó
Teleki
lás sz
után,
nyugal
boldog
szívve
3-kán.

p-ladá
hó 2-án
mulats
kt, Lip
József
veezky
kr, Zilm

3036.
1884.
Árv

De
hoz tar
dein a
ható va
urbéres
pos ter
endő bé
június h
órája tü
tétink k
mind ké
vatanál
az árver
termében
Deb

27

mivel
kincst
kibérel
legjutá
F.
kiérdem

27

ig folytono-
 enések, nyá-
 egy megjegye-
 s általában
 uri szeszély,
 e e kirándu-
 armester ur
 urért és új-
 névnapjok
 vissza
 a főherczeg
 szerű lako-
 adalkozva
 szerűségről,
 sokáig.
 Erzsike.

győi időz-
 leirást ta-
 naban. Mel-
 akadásunk
 fiatal asz-
 meg lapun-
 hogy Jó-
 t olvasóink
 an a sze-
 ést vehe-
 Magunk
 metet mon-

áz tanács-
 5 dik nap-
 tartatik.

ében azzal
 munk olva-
 megenged-
 egy most
 pitkezésre
 Ugy hall-
 zott, hogy
 e. A sze-
 nyított és

ort la-
 moru fájo
 ghalt. Mi
 ban teljes
 ókés nyu-
 gy hang
 os, Olga,
 is, — id.
 alogh An-
 Zsigmond,
 lka, mint
 sgor és
 megtört
 nó, anya,
 é néhai
 alogh Má-
 pi súlyos
 en bekü-
 lejthetlen
 1884. évi
 fognak a
 znál tar-
 tczai sir-
 Mely vég-
 rőseinket
 tos szív-
 junius 4.

1-én tar-
 yertek
 1 db. 2
 eime Al-
 an díjat
 1 db. 10
 szel ifj.
 legtöbb
 tallért.
 renczné
 i Riza,
 Albrtné
 amos ro-
 vvel je-
 apa és
 gyógy-
 leti ta-
 nak élete
 évében
 óraker
 szos ki-
 Kís-Vá-
 tól fog-
 háznál
 után, a
 mra he-
 3. Béke
 e tről
 gyász-
 preczeni
 et igaz-
 demek-
 nez ur-
 hosszás
 edhetet-
 5 óra-
 háznál
 utozai
 egtisz-
 it, ba-
 hivjuk.
 igaz-

váro-
 sajnál-
 s foly-
 szerű-
 olvas-
 való.

ban gyönyörűen van átalakítva. A ki Kar-
 czag városának ezt a helyét csak pár hóval
 ez előtt látta, az ma nem ismerne rá. Csinosan
 kiczirkalmazott virággyak, díszes fák, ho-
 mokos kavicsfal feltöltött kanyargós utak,
 lócsák, zenészek részére pedig — kik heten-
 ként kétszer, térszélvel élénkítik a város
 oszondját — filogoria szerű alkotmány, s pár
 nap múlva czukrázda, gyönyörködteti a szem-
 lélőt s ejti egyik ámulatból a másikba, hogy
 Karczagon ilyesmire is történhetett. És ezt
 Tóth Mór kir. ügyész urnak köszönhetjük,
 kit a kormány Debreczenből városunkba he-
 lyezett, s ki szenvedélyes kertész. Az ügyész
 ur dicsőretreméltó nemes és fáradságos mun-
 kájáért bizonynyal megfogja kapni a kellő
 elismerést a város lakosságától, a mit ujita-
 saiórt ki is érdemelt. Az Isten tartsa őt
 mentől tovább körünkben, a kormányhoz pe-
 dig menesztessünk deputációt, hogy hozzánk
 helyezze.

— Halálozás. Szomorú fájdalmas csá-
 pás érte városunk egyik tekintélyes család-
 ját a Dalmy családot; Dalmy Károly kedves
 leánya Etelka; rövid idő óta férjhez Huzly
 Sándorné elhunyt. A kiadott családi gyász-
 jelentés így hangzik: Huzly Sándor mint
 férj, Dalmy Károly és neje Kund Terézia
 mint szülők, Dalmy Kálmán gyermekeivel,
 Dalmy Terézia férjével Varga Ferenczel
 és gyermekeivel és Dalmy László mint test-
 vérek, mélyen megsomorodott szívvel je-
 lentjük felejthetetlen nőm, illetve leányunk
 és testvérünknek DALMY ETELKA Huzly
 Sándornának rövid szenvedés után Bécsben
 f. hó 1-én este 8 óraker váratlanul bekövet-
 kezett halálát. A boldogultnak földi részei
 f. hó 5-kén d. u. 4 óraker, Debreczenben a
 Teleki utczai 2175. sz. a. háznál, a ref. val-
 lás szerint megtartandó rövid szertartás
 után, a czepléd-utczai sirkertben fognak örök
 nyugalomra letéetni. Mely végtisztességre a
 boldogultnak rokonait és ösmerőseit bánatos
 szívvel meghívjuk. Debreczen, 1884. junius
 3 kán. Béke hamvaira.

— Nyilvános köszönet és nyugta. A
 p. ladányi vörös-kereszt fiók-egylet által f.
 hó 2-án az eperjesben tartott nyári tánc-
 mulatságon felülfizettek: Grosz Zsigmond 20
 kt, Lipovniczky Imréné 6 frt 90 kr, Pajer
 József 80 kr, Herdeliczka Béla 20 kr, Ul-
 vezky Józsefné 60 kr, Schillinger J. H. 80
 kr, Zilinszky Béla 20 kr, Budaházy Endre 40

kr, Szöllősy János 3 frt 40 kr, Hagen Sán-
 dor 1 frt 40 kr, Nábráczky István 1 frt 80
 kr, Rázsó Gyula 8 frt 40 kr, Nábráczky
 Gyula 40 kr, Prikkel Gyula 40 kr, Rosenfeld
 Sámuel 3 frt 40 kr, Dr. Boda Gyula 80 kr,
 Kiss Sándor 40 kr, Kiss István 40 kr, Lójka
 Károlyné 20 kr, Lipovniczky Imre 5 frt 40
 kr. Összesen 34 frt 50 kr. Mely összeget
 ezennel az egylet részéről köszönetem nyil-
 vánítása mellett nyugtázok. Kaczér Árpád
 egyleti pénztárnok.

— Bismark meghalt. Európa provi-
 dentiális nagy államférfia Bismark nincs
 többé! E hír keringett városunkban tegnap
 a nélkül, hogy megczáfolhattuk volna. —
 Szájrol szájra járt az, és a legkülönbébb
 érzést keltette mindazokban, a kik a nagy
 halott iránt érdeklődtek. Sokan megsiratták,
 sokan napirendre tértek, de olyanok is vol-
 tak a kik azt állították, hogy az egész nem
 egyéb mint kortesfogása Tisza Kálmán-
 nak. — Mi már ma mindazon kombinációkat
 demontirozhatjuk. Az egészben a való, hogy
 egy helybeli urassági inas halt
 meg, a kit ugyan Bismarknak hivatka, de a
 politikat teljes életében gyűlölte, és semmi-
 féle diplomáciai összeköttetésben nem állott
 német névrokonával.

— Gyermekek műkedvelői előadása.
 Vasárnap pünköszt első napján több gyermek
 egy igen sikerült műkedvelői előadást ren-
 dezett, mely alkalommal a következő felül-
 fizetések történtek; br. Josinczyna 60 kr,
 dr. Róza Mor 1 frt. Klein Dávidné 50 kr,
 Rosenczweig Lajos 30 kr. Krámer Józsefné
 20 kr. Kramer Edéné 10 kr. Hegyi Albert
 20 kr. Sshvarez Vilmos 10 kr. Slesinger N.
 20 kr. Schvarez Laura 10 kr. A felülfizeté-
 sek összege szegények között kiosztatott az
 előadást sok fáradsággal rendező Schön
 Simonné urnó által.

— Zenestély. A Vilmos Lajos vendég-
 lőjében ma a Magyarai testvérek zenekara fog
 játszani.

Közgazdaság.

Husárak

megállapítva s bejelentve 1884. junius 4-től
 11-ig.
 46 kr. Rác Györgynél Czepléd-utczá
 2599. szám alatt.

50 kr. Balogh Jánosnál mester-utczá
 1113. sz. alatt. Katona Lajosnál rózsater
 10. sz. a.
 Minden többi bejelentett mézárászékek-
 ben pedig 52 kr.
 Jegyzet: Magyar Gábor három szé-
 kében 1 kiló hus nyomtaték nélkül a közön-
 ség részére 8 krral, — a cs. kir. katonai
 kórház részére pedig 10 krral drágább.
 Debreczen, 1884. junius 3-án.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.)
 Budapest, jun. 4. Scheffer
 a n a r c h i s t a sajtóperének tárgyalása
 megkezdett. Mindhárom incriminált czik-
 kére elvállalja vádlott a felelősséget.

Szász Károly ref. püspök.

Budapest jun. Tegnap d. u. bon-
 taktak fel a dunamelléki ref. egyházak
 szavazatai. Szász Károly kapott 135,
 Filó Lajos 107 szavazatot. A t ö b b
 s é g 28.

Gyergyószentmiklós, jun. 4. Br.

Splényi Ödön programmbes-
 zédének megtartása végett
 a kerületben Ugron kiséré-
 tében körutraindult. Gyer-
 gyó faluban őket és hivei-
 ket a Dobránszky-pártiak kövek-
 kel megdöbálták, véres vereke-
 dés támadt, a csendőrség
 közbelépetts kénytelen
 volt fegyverét használni.
 Négy ember meghalt, körülbelöl har-

minczőt súlyosan megsebesült (köz-
 tük két rendőr.)

Kolozsvár, jun. 4. A függetlenségi
 párt nyilatkozatot adott ki, melyben visz-
 szautasítja a vádat, mintha a Hegedűs
 Sándor bevonulásakor történt botrányban
 része volna, sőt azt kárhoztatja. A
 főispán és polgármester sajnálatukat fe-
 jezték ki Hegedűs Sándor előtt a tör-
 téntek felett.

Felelős szerkesztő és kiadó lap tulajdonos
 Vértess Árnold.
 Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Tulzárnyalva!

Ha valamely készítmény kelete egy-
 szersmind jóságának is bizonyítéka, akkor
 természetesnek találjuk, hogy Brandt R. gyógy-
 szerész labdacsa, minden hasonló szert tul-
 zárnyaltak, s hogy azokat orvosi kitünősé-
 gek is biztos s legkisebb fájdalmat se okozó
 gyógyszerül ajánlják emésztési zavarokban,
 vértolulásokban, légzési nehézségekben stb.
 Ez a kitünő házi gyógyszer az ismert gyógy-
 szertárakban, használati utasítással együtt,
 70 krajczárért kapható.

Kos eladás.

A debreczeni kir. gazda-
 sági tanintézet pallagi gaz-
 daságában 12 db. hágo kos
 van eladásra kitűzve, melyek
 bármikor megtekinthetők és
 gyapjuban becsáron megve-
 hetők.

3036.
 1884.
Árverési hirdetmény.
 Debreczen sz. kir. város tulajdonai-
 hoz tartozó szováthi összes majorsági föld-
 deim a törvény korlátai közt gyakorol-
 ható vadászati jognak, valamint a volt
 urbéres földek közt eső 602 3/4 hold la-
 pos területű földnek nyilvános utján le-
 endő bérbeadására, határidőül a folyó évi
 junius hó 24-ik napjának délelőtti 10
 órája tüzetvén ki: azon határidő azzal
 tétetik közönséggé, hogy a feltételek
 mind két tárgyra nézve a számvető hi-
 vatalnál megtekinthetők, továbbá, hogy
 az árverés a tulajdonos város kistanács-
 termében a városházánál fog tartatni.
 Debreczen, 1884. május 26.
 A városi tanács.

Orvosi tekintélyek által
 vese, huydara, köszvény és hólyag bán-
 talmak ellen, továbbá a légző és emésztési
 szervek hurutos bántalmainál rendelve.

Salvator

— égvényes vasmentes savanyúvíz —
 szénsavdús, lithlum tartalmú forrás
 Borral használva igen kellemes üdítő italt szolgáltat.
 Kapható savanyúvíz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszerárban.
 A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.
 Budapeston főraktár EDESKUTY L. úrnál.

Időiglenes helyváltkozás.
 Van szerencsém a nagyérdemű kö-
 zönség szives tudomására juttatni, hogy
 pünkösdtől kezdve a Biederman háztól,
30 éve fennálló
DIVATÜZLETEMET,
 ideiglenesen Kádas-utczai 1840
 számú saját házamban helyezem át.
 Kérem a közönséget hogy e helyen
 is szives pártfogásában részesíteni szí-
 veskedjék. Ezután boltbérrel nem
 levén megterhelve úgy a di-
 vatcikkek mint az élő virágokat
 tetemesen
 olcsóbb árért
 szolgáltatatom. Nagy Amália.

Megbízható személyek
 törvényileg megengedett sorsjegyek és
 járadékoknak részletfizetés melletti elad-
 ására egy régi jó hírnevű bankháztól,
 igen kedvező feltételekkel szerződöttnék.
 Ajánlatok a „Fortuna“ kiadó-hivata-
 lához Budapestén, Deák-utczá 5. sz.

5972.
 tk. 1884.
 III.
**Árverési hirdetményi ki-
 vonat.**
 A nánási kir. jbiróság mint tkvi.
 hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kinc-
 tár végrehajtónak Oláh György és
 neje Oláh Mária végrehajtást szenvedők el-
 leni 360 frt 28 kr. tőkekövetelés
 iránti végrehajtási ügyében a debr. kir.
 tszk. (a nánási kir. jbság) területén levő
 Dorogon fekvő a dorogi 1141 sz. tjkvben
 A I 1—7 rsz. alatti ingatlanokra 674
 frt, a 3266 sz. tjkvben A I 1—4 rsz.
 alatti ingatlanokra az árverést 88 frtban
 ezennel megállapított kikiáltási árban el-
 rendelte, és hogy a fentebb megjelölt
 ingatlan az 1884 évi julius hó 17-ik nap-
 ján d. e. 9 óraker Dorog város házánál
 megtartandó nyilvános árverésen a megál-
 lapított kikiáltási áron alól is eladatni
 fognak.

985 T
 884.
 III.
**Árverési hirdetményi ki-
 vonat.**
 A nánási kir. jbiróság mint telek-
 könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a
 kir. kincstár végrehajtónak Kolonyiczki
 György és neje végrehajtást szenvedő
 elleni 398 frt 10 1/2 kr. tőkekövetelés
 iránti végrehajtási ügyében a debreczeni
 kir. törvényszék (a nánási kir. járásbiró-
 ság) területén levő Dorogon fekvő a do-
 rogi 886 sz. tjkvben A I 1—6, 8—10
 rsz. alatti ingatlanokra az árverést 1141
 frtban ezennel megállapított kikiáltási
 árban elrendelte, és hogy a fennebb meg-
 jelölt ingatlanok az 1884 évi julius hó
 17-ik napján Dorog város házánál meg-
 tartandó nyilvános árverésen a megál-
 lapított kikiáltási áron alól is eladatni
 fognak.

Rákóczy
 BUDAI KESERŐVIZ.
 Kitünő hatással, minden gyógy-
 szertárban és filzerkereskedésben
 friss töltésben kapható.
 Tulajdonosok: Loser testvérek,
 Budapestén.

27 27 27

Üzlethelyiség változtatás
 Tisztelettel jelentem a becses debreczeni és vidéki közönségnek, hogy a
végkiárulást beszünttettem
 mivel azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint a „czeplédutczai m. kir.
 kincstár épületében, a Bosznai czepléd szemben lévő üzlethelyiséget
 kibéreltem, raktáramat junius hó folyamában oba áthelyezem, és újból dusan a
 legjutányosabb árak mellett rendezem be.
 Főtörekvésem leendő n. é. közönség bizalmát, úgy mint eddig továbbra is
 kiérdemelni.
 Kiváló tisztelettel
BAUM MIKSA.

27 27 27

Árverezni szándékozók tartoznak az
 ingatlanok becsáranak 10%-át vagyis kész-
 pénzben vagy az 1881: LX. t.-cz. 42.
 §-ában jelzett árfolyammal számított és az
 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igaz-
 ságyminiszteri rendelet 8. §-ában kijel-
 lölt óvadékképes értékpapirban a kikül-
 dött kezéhez letenni, avagy az 1881:
 LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-
 pénznek a bíróságnál előleges elhelyezésé-
 ről kiállított szabályszerű elismervényt
 átszolgáltatni.
 Kelt Nánáson 1884. évi május hó 5-ik
 napján.
 A nánási kir. járásbiróság mint te-
 lekkönyvi hatóság.
 Sebestyén
 járásbiró.

Árverezni szándékozók tartoznak az
 ingatlanok becsáranak 10%-át vagyis
 készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz.
 42 §-ában jelzett árfolyammal számított
 és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
 sz. a. kelt igazságyminiszteri rendelet
 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapir-
 pirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy
 az 1881: LX. t.-cz. 170 §-a értelmében u
 a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-
 helyezéséről kiállított szabályszerű elis-
 mervényt átszolgáltatni.
 Kelt Nánáson 1884 évi május hó 7
 napján.
 A nánási kir. járásbiróság mint te-
 lekkönyvi hatóság.
 Sebestyén
 járásbiró.

Eremmel kitüntetve.

Lin	Bécs	Steier	Leitmeritz.
-----	------	--------	-------------

Elismert jó tűzbiztosító

Kaucsuk-házfedélpépünket

mint szintén az új kaucsuk házfedelek festésére s a régiék kijávitására szükséges

KAUCSUK HÁZFEDÉL-LAKKOT

Fekete és vörös színekben ajánlunk jutányos szabott árakon.

TELJES HÁZFEDÉLEZÉST

jótállás mellett felvállalunk.

Különösen figyelmeztetünk, elszigetelő tábláinkra (Isolirplatten) melyek az alapépítés befedésére szolgálnak s a föld, árnak felemelkedését elzárják. Argyezkeket, mintákat s költségelírásokat készséggel küldünk.

Posnansky és Strelitz

Bécs, I. Maximilianstrasse 13.

Berlin. KÖln. Kopenhága.

S Z A B Ó L A J O S

kézműáru üzletében

DEBRECZEN, rózsatér

Nagy választásban kaphatók, MAJÁLISOKRA

divatos ruhaszövetek;

Voile és crêpe-laine színes nyomással; mosó színes perkálok, kretonok, satinok és batisztok, fehér és színes nyári pikétek, nyári fekete gyászruha-kelmék, Napernyők, esernyők stb.

Szerencsés

esetben **500000** márka.

A nagy Hamburg állam által biztosított pénzkiosorolás a legnagyobb kedveltségnek örvend a kisorsoláson nyeremények gazdagságánál és a pontos nyereménykielégítés legnagyobb biztosítékát. A terv határozatának megfelelőleg egy külön e célra kirendelt főigazgatóság által vezetettik és az állam részéről ellenőrizve. Kevés hó lefolyása alatt az első öt osztályig 100.000 sorsjegyet közül 50.000 sorsjegyet biztosan nyereménnyel huzatik ki. Ezek alatt vannak főnyeremények esetleg 500.000 márkáig; különösen azonban:

1 nyer. 300.000 márká	26 nyer. 10.000 márká
1 nyer. 200.000 márká	56 nyer. 5.000 márká
2 nyer. 100.000 márká	106 nyer. 3.000 márká
1 nyer. 90.000 márká	258 ny. 2.000 márká
1 nyer. 80.000 márká	6 ny. 1.500 márká
2 nyer. 70.000 márká	515 ny. 1.000 márká
1 nyer. 60.000 márká	1036 ny. 500 márká
2 nyer. 50.000 márká	29020 ny. 145 márká
1 nyer. 30.000 márká	19463 ny. 200 márká
5 nyer. 20.000 márká	150 124, 100, 94, 64, 67, 40, 20.
3 nyer. 15.000 márká	

Ezen nyereményekből az első osztályban 4000 sorsolatot ki 157.000 m. összegben. Az 1. oszt. főnyeremény 50.000 m. tesz s a 2. ikban 60.000, a 3. ikban 70.000, a 4. ikben 80.000, az 5. ikben 90.000, a 6. ikben 100.000, a 7. ikben azonban esetleg 500.000, illetőleg 300.000, 200.000 stb. márkára emelkedik.

egy egész eredeti sorsjegyet csak 3 frt 50 kr.
egy fél eredeti sorsjegyet csak 1 frt 75 kr.
egy negyed eredeti sorsjegyet csak 90 kr. o. é

Az összeg beküldése után, bankjegyekben postautalvánnyal vagy bélyegekből a beérkező megrendelések pontosan eszközöltetnek. Közébe kapja mindenki az állam czímével ellátott eredeti sorsjegyet és egyidejűleg a hivatalos tervet, melyből minden körülmény mint nyeremény beosztás, huzás ideje és a különböző osztályok betétei megindhatók. A huzás után azonnal megkapja minden résztvevő a hivatalos államczímes nyereménylistát, mely világosan feltünteti a nyereményeket és az illető számokat, melyek nyertek. Kifizetése a nyereményeknek természetesen állami garancia mellett történik.

Kiváratra a hivatalos tervet előlegesen és ingyen megküldjük, továbbá hajlandók nyilatkozunk arra nézve, hogy nem tesszük sorsjegyeket, ha azok a huzás előtt kellő időben visszaküldetnek, ismét visszavenni és az érte járó összeget haladéktalanul visszafizetni. Miután ezen nyereménykiosorolásra naponta igen jelentékeny számú megrendelések érkeznek hozzánk, kérjük emellett, hogy minden megrendelést pontosan eszközölhessük, azokat mihamarább, egyenesen mindesetre azonban:

1884. évi június hó 11-ike előtt közvetlenül hozzánk juttatni.

V A L E N T I N és T á r s a

banküzlet Hamburg.

Az I. osztályu huzás tervszerűleg 1884. június 11. és 12-én lesz.

Szerencse és véletlen, gyakran nagy szerepet játszanak az emberi életben és annak mindenki kivétel nélkül nyitva tarthat bátran egy ajtót, ha azt mint itt, szolid és kényelmes módon élérheti.

A mi főigazgatónknak a szerencse régóta rendkívül kedves és

a tisztelt megbízónk érdekel általunk mindenkor a leg gondosabban szemmel tartatik.

Mindenki abban az előnyben részesül nálunk hogy eredeti sorsjegyet közvetlenül, közvetítő közbejárás nélkül - apja és az által mindenképpen nemcsak a nyereménylistát kapja meg legelőször, hanem azonnal a huzás után felszólítás nélkül, hanem az eredeti sorsjegyet a tervszerű megállapított árban, minden túlfizetés nélkül.

A

(k o n y á r i) F á y i

SÓSTÓ-FÜRDŐ

május 1-én megnyitott.

Csuzos közhíves szenvedelmekben, — hasüregei vérbőség, pangásos vérkeringésben, máj, lép- és méhdaganatokban, aranyér s rászkórban, görvélly-kórban, görvélykórban, nyakmirigy daganatban, a takbártyák hurotos bántalmaiban, fehérfolyásban, görvélyes fekélyekben s végre az idült kíttegek különféle alakjaiban szenvedőknek ajánlatik Fűrdőorvos a kitűnően ismert

Dr. Engel Ignác

pocsaji orvos ur.

Jó ellátásról, valamint izraelita konyháról gondoskodva van.

A fürdőigazgatóság.

500.000

m á r k á t n y e r h e t n i.

Ezen nagy összeget nyerhetni esetleg a főnyereménnyel a kormány által kibocsátott és az állam összes vagyonával biztosított hamburgi pénzkiosorolásánál.

E sorsjáték 50,500 nyereményt tartalmaz, mely 7 osztályban fognak kisorsoltatni. Több mint felének a kibocsátott sorsjegyeknek okvetlen nyerni kell. Egy sorsjáték sem nyújt ily előnyöket. A nyeremények részletezve következőleg vannak beosztva:

1 jutalom	á m. 300,000	26	á m. 10,000
1 nyeremény	á m. 200,000	56	á m. 5,000
2	á m. 100,000	106	á m. 3,000
1	á m. 90,000	253	á m. 2,000
1	á m. 80,000	6	á m. 1,500
2	á m. 70,000	515	á m. 1,000
1	á m. 60,000	1036	á m. 500
2	á m. 50,000	60	á m. 200
1	á m. 30,000	63	á m. 150
5	á m. 20,000	29020	á m. 145
3	á m. 15,000	19463	á m. 124, 100, 94,

67, 40 és 20 márká.

A sorsjegyek árai hivatalból lettek megállapítva. Az első osztály:

o. é. 3 frt 50 kr. egy egész eredeti sorsjegyet
o. é. 1 frt 75 kr. egy fél " "
o. é. — 90 kr. negyed " "

Kérjük a megrendelésekhez a megfelelő összeget o. é. papírpénz, vagy magyar és osztrák levéljegyekben csatolni. A legcélszerűbb a postautalvány e célra.

Minden sorsjegyet küldeményhez mellékeljük a nyeremények beosztási táblázatát. Ha ezen táblázat a rendelőt ki nem előgítene, hajlandók vagyunk a sorsjegyeket huzás előtt visszavenni, és az árát visszafizetni.

Minden megrendelő neve pontosan bejegyeztetik könyveinkbe és a huzás után a hivatalos huzási listát mindenki megküldjük.

A nyeremények kifizetése állami felügyelet alatt történik minden huzás után.

Czégünk már több mint 70 év óta áll fenn és már többször voltunk azon kellemes helyzetben Ausztria-Magyarországon 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 márká főnyereményt kifizethetni, és ezáltal számos család jövőjét megalapítani. Ezer és ezer ember bocsátkozik sorsjegyet s árulást, anélkül, hogy biztos lenne vele nyerni, de dacára annak, igen helyesen cselekszik az, ki az állam által kibocsátott és biztosított sorsjátéknál, mely oly nagy előnyöket nyújt szerencsésjáték próbájára, hol kedvező esetben azonnal nagy tőkéhez juthat. Tekintetbe véve a nagyszámú résztvevőt, mely az államsorsjátéknál biztos kilátásban van, kérjük a megrendeléseket lehetőleg gyorsan eszközölni, de semmiesetre később

június hó 11-ig mint a huzás napjáig,

hogy még a huzás előtt minden megrendelőnek pontosan eleget tehessünk.

A megrendelések között u hozzánk intézendők.

Isenthal & Comp.
Hamburg.

982 tk.
1883

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nánási kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Pásztor Agoston és neje végrehajtást szenvedő elleni 41 frt 03 kr. tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében a kir. tvszék a nánási kir. járásbiróság) területén lévő Dorogon fekvő a dorogi 717 számú telekjegyzőkönyvben A I, 3, 5, rsz. alatti ingatlanokra 564 frt a 441 sz. tjkvben A I. 1 rsz. alatti ingatlanra az árverést 234 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi július hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor H. Dorog városánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánáson 1884. évi május hó 6-ik napján.

A nánási kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén,
járásbíró.